

**CRNA GORA
MINISTARSTVO FINANSIJA**

Broj: 02-03-12094/1

Podgorica, 28. jul 2017.godine

MINISTARSTVO ZDRAVLJA
-n/r ministra, g-dina Kenana Hrapovića-

Poštovani gospodine Hrapoviću,

Povodom *Akcionog plana za 2017/2018 godinu za implementaciju Nacionalne strategije prevencije štetne upotrebe alkohola i alkoholom uzrokovanih poremećaja u Crnoj Gori 2013-2020*, Ministarstvo finansija daje sljedeće

MIŠLJENJE

Na tekst Akcionog plana i pripremljeni Izvještaj o sprovedenoj analizi procjene uticaja propisa, sa aspekta implikacija na poslovni ambijent, nemamo primjedbi.

Osnovni ciljevi koji se postižu donošenjem ovog Akcionog plana su smanjenje štetne upotrebe alkohola i obolijevanja od hroničnih nezaraznih bolesti, kao i smrtnih ishoda zbog njegove upotrebe, što u konačnom dovodi i do smanjenja troškova liječenja iz sredstava za obavezno zdravstveno osiguranje.

Na osnovu uvida u tekst Akcionog plana i obrazac Izvještaja o sprovedenoj analizi procjene uticaja propisa, utvrđeno je da su za implementaciju ovog propisa potrebna ukupna finansijska sredstava u iznosu od 132.000,00 €, od čega se na izdvajanje iz Budžeta Crne Gore odnosi iznos od 87.000,00€, dok će se preostali dio sredstava, u iznosu od 45.000,00€, obezbijediti iz donacija i sredstava stranih partnera i predpristupnih fondova.

Od navedenog iznosa iz Budžeta je u 2017. godini potrebno izdvojiti sredstva u iznosu od 25.850,00€, dok je u 2018. godini planirano izdvajanje od 61.150,00€. Planirano izdvajanje sredstva iz Budžeta Crne Gore odnosi se na budžete sljedećih potrošačkih jedinica: Ministarstva zdravlja, Fonda za zdravstveno osiguranje, Instituta za javno zdravlje i javnih zdravstvenih ustanova, Ministarstva prosvjete, Ministarstva rada i socijalnog staranja,

Ministarstva unutrašnjih poslova, Uprave za inspekcijske poslove, Ministarstva finansija, Ministarstva poljoprivrede i ruralnog razvoja.

Shodno navedenom, Ministarstvo finansija je, sa aspekta budžeta, načelno saglasno sa Akcionim planom za 2017/2018 godinu za implementaciju Nacionalne strategije prevencije štetne upotrebe alkohola i alkoholom uzrokovanih poremećaja u Crnoj Gori 2013-2020, s tim da se sredstva potrebna za finansiranje istog, usklade sa sredstvima opredijeljenim nosiocima aktivnosti, godišnjim zakonom o budžetu, dok su aktivnosti koje su predviđene da se finansiraju iz donacija, sredstava stranih partnera i predpristupnih fondova, potrebno uskladiti sa stepenom ostvarenja.

S poštovanjem,

MINISTAR
Darko Radunović

IZVJEŠTAJ O SPROVEDENOJ ANALIZI PROCJENE UTICAJA PROPISA

PREDLAGAČ

Ministarstvo zdravlja

NAZIV PROPISA

Akcionni plan za 2017/2018 godinu za implementaciju Nacionalne strategije prevencije štetne upotrebe alkohola i alkoholom uzrokovanih poremećaja u Crnoj Gori 2013-2020

1. Definisane probleme

- Koje probleme treba da riješi predloženi akt?
- Koji su uzroci problema?
- Koje su posljedice problema?
- Koji su subjekti oštećeni, na koji način i u kojoj mjeri?
- Kako bi problem evoluirao bez promjene propisa ("status quo" opcija)?

Ovim Akcionim planom vrši se implementacija Nacionalne strategije prevencije štetne upotrebe alkohola i alkoholom uzrokovanih poremećaja u Crnoj Gori 2013-2020, sa zadatkom da se smanji upotreba alkohola, kao i štetne posljedice njegove upotrebe, a prije svega obolijevanje, smrtnost i druge društvene posljedice koje iz toga proizilaze. Realizacijom utvrđenih aktivnosti, između ostalog, proširiće se i svijest građana o štetnoj upotrebi alkohola, što u konačnom dovodi do smanjenja njegove upotrebe.

U postupku primjene ovog akcionog plana nema oštećenih subjekata.

Bez donošenja ovog dokumenta, izostao bi pravi odgovor i preventivni uticaj na svijest građana o štetnosti upotrebe alkohola i posledica koje to izaziva.

2. Ciljevi

- Koji ciljevi se postižu predloženim propisom?
- Navesti usklađenost ovih ciljeva sa postojećim strategijama ili programima Vlade, ako je primjenljivo.

Osnovni ciljevi koji se postižu donošenjem ovog akcionog plana su smanjenje štetne upotrebe alkohola i obolijevanja od hroničnih nezaraznih bolesti, kao i smrtnih ishoda zbog njegove upotrebe, a sve u konačnom dovodi i do smanjenja troškova liječenja iz sredstava za obavezno zdravstveno osiguranje. Pored navedenog, cilj ovog dokumenta je: podizanje svijesti i posvećenosti problemu i preuzimanje obaveza; jačanje odgovora i uloge zdravstvenog sistema; jačanje aktivnosti u zajednici i u radnoj sredini; definisanje i sprovođenje djelotvorne politike u oblasti vožnje pod uticajem alkohola; smanjenje dostupnosti alkohola; smanjenje dostupnosti alkohola; kontrola reklamiranja alkoholnih pića; definisanje i sprovođenje djelotvorne politike u oblasti cijena alkoholnih pića; smanjenje negativnih posljedica konzumacije alkohola i opijanja; smanjenje javno-zdravstvenog uticaja nelegalnog i neregistrovanog alkohola i oblast praćenja i nadzora. Ostvarivanje navedenih ciljeva vrši se realizacijom mjera koje su navedene u Akcionom planu, a što je u skladu sa Nacionalnom strategijom prevencije štetne upotrebe alkohola i alkoholom uzrokovanih poremećaja u Crnoj Gori 2013-2020.

3. Opcije

- Koje su moguće opcije za ispunjavanje ciljeva i rješavanje problema? (uvijek treba razmatrati "status quo" opciju i preporučljivo je uključiti i neregulatornu opciju, osim ako postoji obaveza donošenja predloženog propisa).
- Obrazložiti preferiranu opciju?

U smislu razloga za predlaganje aktivnosti iz ovog akcionog plana i ostvarenje njegovih ciljeva,

kao i prevazilaženja postojećih problema i analizom opcije "status quo" i predloženih aktivnosti (po oblastima i utvrđenim vremenskim rokovima), u cilju implementacije Nacionalne strategije prevencije štetne upotrebe alkohola i alkoholom uzrokovanih poremećaja u Crnoj Gori 2013-2020, pristupilo se donošenju ovog akcionog plana.

Prije svega, treba pomenuti i ciljeve koji su utvrđeni ovom strategijom iz koje i proizilazi ovaj akcioni plan. Naime, glavni razvojni zadatak Ministarstva zdravlja je da pripremi skup mjera za postizanje optimalnog zdravlja populacije, poboljšanje dostupnosti, bezbjednosti i kvaliteta zdravstvenih usluga, ulaganja u ljudske kapacitete i modernizacije zdravstvenih objekata, čemu će između ostalog doprinijeti i Nacionalna strategija prevencije štetne upotrebe alkohola i alkoholom uzrokovanih poremećaja u Crnoj Gori 2013-2020. Takođe, opšti cilj ove strategije je da, se umanje štetne posljedice upotrebe alkohola na pojedinca i na društvo u cjelini.

4. Analiza uticaja

- Na koga će i kako će najvjerojatnije uticati rješenja u propisu - nabrojati pozitivne i negativne uticaje, direktne i indirektno.
- Koje troškove će primjena propisa izazvati građanima i privredi (naročito malim i srednjim preduzećima)
- Da li pozitivne posljedice donošenja propisa opravdavaju troškove koje će on stvoriti,
- Da li se propisom podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurencija;
- Uključiti procjenu administrativnih opterećenja i biznis barijera.

Realizacija predloženih aktivnosti iz ovog akcionog plana, po oblastima djelovanja, koje predstavljaju implementaciju Nacionalne strategije prevencije štetne upotrebe alkohola i alkoholom uzrokovanih poremećaja u Crnoj Gori 2013-2020, imaće pozitivnog uticaja na čitavu populaciju stanovništva, kroz podizanje svijesti i posvećenost problemu, jačanje odgovora i uloge zdravstvenog sistema i aktivnosti u zajednici i radnoj sredini, definisanje i sprovođenje djelotvorne politike u oblasti vožnje pod dejstvom alkohola, smanjenje dostupnosti alkohola, kontrolu reklamiranja alkoholnih pića, definisanje i sprovođenje djelotvorne politike u oblasti cijena alkoholnih pića, a prije svega na mlađu populaciju, kao i na lica kod kojih su nastupile neke od posledica štetne upotrebe alkohola, smanjenje negativnih posljedica konzumacije alkohola i opijanja, kao i smanjenje javno-zdravstvenog uticaja, te uticaja nelegalnog i neregistrovanog alkohola.

Realizacija aktivnosti iz ovog akcionog plana izazvaće određene dodatne troškove, koji su bliže obraženi pod tačkom 5 ove analize.

Ovaj akcioni plan ne zahtijeva formiranje novih privrednih subjekata, niti ima uticaja na opterećenja ili biznis barijere.

Odjeljak 5: Procjena fiskalnog uticaja

Da li je potrebno izdvajanje finansijskih sredstava za implementaciju propisa i u kom iznosu?

Da li je izdvajanje finansijskih sredstava jednokratno, ili tokom određenog vremenskog perioda?

Da li implementacijom propisa proizilaze međunarodne finansijske obaveze?

Da li su neophodna finansijska sredstva obezbijedena u budžetu za tekuću fiskalnu godinu, odnosno da li su planirana u budžetu za narednu fiskalnu godinu

Da li je usvajanjem propisa predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proisteći finansijske obaveze?

Da li će se implementacijom propisa ostvariti prihodi za budžet Crne Gore?

Obrazložiti metodologiju kojom je korišćenja prilikom obračuna finansijskih izdataka/prihoda.

Da li su postojali problemi u preciznom obračunu finansijskih izdataka/prihoda? Obrazložiti.

Da li su postojale sugestije Ministarstva finansija na inicijativu za donošenje predloga propisa?

Da li su dobijene primjedbe implementirane u tekst propisa? Obrazložiti.

- Potrebno je izdvajanje finansijskih sredstava za implementaciju navedenog propisa u periodu 2017/2018 god., i ta izdvajanja su: 132.000,00€ (Budžet Ministarstva zdravlja, Budžet Fonda za zdravstveno osiguranje, Budžet Instituta za javno zdravlje, Budžet javnih zdravstvenih ustanova, Budžet Ministarstva prosvjete, Budžet Unije poslodavaca, Budžet Ministarstva rada i socijalnog staranja, Budžet Ministarstva unutrašnjih poslova, Budžet Uprave za inspekcijske poslove, Budžet Ministarstva finansija Budžet Ministarstva poljoprivrede i ruralnog razvoja, donacije, sredstva stranih partnera i predpristupnih fondova).
- Izdvajanje finansijskih sredstava nije jednokratno, već je planirano za period trajanja Akcionog plana od 2017. god. do 2018. god. i to:
 - Budžet (redovna sredstva)
 - za 2017. god. – 25.850,00€.
 - za 2018. god. – 61.150,00€
 - Strani partneri i predpristupni fondovi
 - za 2017. god. – 20.000,00€
 - za 2018. god. – 5.000,00€
 - Donacije
 - za 2017. god. – 4.000,00€
 - za 2018. god. – 16.000,00€
- Implementacijom ovog propisa ne proizilaze nikakve međunarodne finansijske obaveze.
- Neophodna finansijska sredstva se redovno planiraju u okviru budžeta navedenih Institucija i Ustanova Crne Gore (jer se radi o redovnim sredstvima), pa su, samim tim, ova sredstva obezbijeđena za tekuću i planirana za narednu fiskalnu godinu. Aktivnosti, čije je finansiranje planirano od strane donacija, stranih partnera i pretpristupnih fondova neće biti realizovane ukoliko se planirana pomoć ne obezbijedi.
- Usvajanjem ovog propisa nije predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proisteci finansijske obaveze.
- Implementacijom ovog propisa neće se ostvariti prihodi za budžet Crne Gore, već će doći do benefita za građane Crne Gore jer će planiranim smanjenjem broja konzumenata alkoholnih pića doći do smanjenja troškova za liječenje takvih lica, zatim doći će i do smanjenja saobraćajnih udesa izazvanih alkoholom a samim tim smanjiće se troškovi države koji se prave navedenim događajima. Takođe smanjenjem konzumiranja alkoholnih pića od strane omladine Država će imati višestruku korist.
- Prilikom obračuna finansijskih sredstava korišćena su iskustva zemalja u okruženju koje već imaju Nacionalna Strategiju prevencije štetne upotrebe alkohola i alkoholom uzrokovanih poremećaja, sa Akcionim planovima (za implementiranje Strategije), zatim

naša iskustva, pošto je ovo već treći Akcioni plan od početka važenja navedene strategije, takođe korišćena je i metoda standardnog troška kombinovana sa metodom procjene. Precizan iznos troškova po pojedinim Institucijama i odgovarajućim aktivnostima dat je u tabeli Akcionog plana

- Nijesu postojali problemi, s obzirom da ovakva Strategija postoji i u zemljama okruženja i poznati su novčani iznosi koje su te zemlje utrošile za implementaciju iste.
- Nijesu postojale sugestije Ministarstva finansija na inicijativu za donošenje predloga propisa.
- Kako nijesu postojale sugestije, tako nije bilo ni primjedbi koje bi bile implementirane u tekst propisa.

6. Konsultacije zainteresovanih strana

- Naznačiti da li je korišćena eksterna ekspertiza i ako da, kako;
- Naznačiti koje su grupe zainteresovanih strana konsultovane, u kojoj fazi RIA procesa i kako (javne ili ciljne konsultacije);
- Naznačiti glavne rezultate konsultacija, i koji su predlozi i sugestije zainteresovanih strana prihvaćeni odnosno nijesu prihvaćeni, obrazložiti

U pripremi ovog akcionog plana nije korišćena eksterna ekspertiza. U pripremi je učestvovala Nacionalna komisija za mentalno zdravlje, sastavljena od stručnjaka za ovu oblast.

7: Monitoring i evaluacija

- Koje su potencijalne prepreke za implementaciju propisa?
Koje će mjere biti preduzete tokom primjene propisa da bi se ispunili ciljevi?
- Koji su glavni indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva?
- Ko će biti zadužen za sprovođenje monitoringa i evaluacije primjene propisa?

Potencijalnih prepreka za implementaciju ovog akcionog plana nema, a zdravstvena politika Ministarstva zdravlja je usmjerena na zaštitu zdravlja ljudi i smanjenje štetnih uticaja upotrebe alkohola. Realizacijom aktivnosti koje su predviđene ovim akcionim planom izvršiće se proširenje djelokruga rada postojećeg Odjeljenja za droge u okviru Ministarstva zdravlja i Opštinskih kancelarija za prevenciju bolesti zavisnosti, tako da se uključi i oblast alkohola, kao i da ova mreža kancelarija bude odgovorna za prikupljanje, upoređivanje, analiziranje i širenje dostupnih podataka, uključujući i izradu i objavljivanje nacionalnih izvještaja o situaciji na području upotrebe alkohola u državi i izvještavanje relevantnim nacionalnim i internacionalnim institucijama, u skladu sa internacionalnim indikatorima. Takođe, obezbijediće se i kontinuirana podrška i resursi za redovnu implementaciju nacionalnih istraživanja o konzumaciji alkohola i povezanoj šteti u opštoj populaciji, kao i u populaciji mladih (kao što je Globalno istraživanje o alkoholu, Evropsko školsko istraživanje o alkoholu i drugim drogama (ESPAD), Istraživanje o zdravstvenom ponašanju školske djece i slična).

Indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva ovog akcionog plana su realizacija planiranih mjera u utvrđenim rokovima.

Podgorica,

18.07.2017. godine

MINISTAR

Dr Kenan Hrapović